

10. 594635

FEDERATIE VAN VRIJE SOCIALISTEN

L.C. Secretariaat:
J. de Roos
Meteorenweg 98,
Amsterdam-N.

agenda en beschrijvingsbrief

van het

LANDELIJK CONGRES TE GRONINGEN

op

zaterdag,
15 april 1961

zondag,
16 april 1961

"De Eendracht", Coehoornsingel 9

000

A G E N D A

van het 4^e landelijke congres der Federatie van Vrije Socialististen

op zaterdag, 15 april 1961: 14.00 tot 18.00 uur
19.30 " 22.00 "
op zondag, 16 april 1961: 10.00 tot 12.30 uur
14.00 " 16.00 "

in "DE EENDRACHT", Coehoornsingel 9 te GRONINGEN.

-
1. Begroeting
 2. Benoeming congresvoorzitter en notulist
 3. Mededelingen en ingekomen stukken
 4. a) Verslag secretaris L.C.
b) " penningmeester L.C.
c) " "kasnazieners" idem
d) " administrateur "Recht voor Allen"
e) " "kasnazieners" idem
f) " redactie "Recht voor Allen"
g) " anarchistisch arcief
 5. a) Beleid en décharge L.C.
b) " " " penningmeester L.C.
c) " " " administrateur "Recht voor Allen"
d) " " " redactie idem
 6. a) Financiële basis "Recht voor Allen"
b) Ideële " idem
 7. Verkiezing L.C., administrateur en redactie
(zie ook onder "Mededelingen")
 8. Ingekomen voorstellen
 9. Rondvraag.

000

M e d e d e l i n g e n :

Aanvang van het congres is gesteld op 14.00 u. zaterdags. De zaal is echter reeds vanaf 11.00 uur beschikbaar, zodat er gelegenheid is voor een uurtje onderling overleg vooraf en gezamenlijk brood-eten. De bedoeling is bovenstaande agenda zaterdags geheel af te werken. Zondagmorgens om 10.00 uur wordt begonnen met een inleiding van Bart Haan over "Socialisme van onder op of Socialisme van binnenuit", met discussie.

000

De huidige functionarissen van Redactie, Administratie en L.C. stellen zich opnieuw beschikbaar, doch erkennen de wenselijkheid dat anderen zich hiervoor kandidaat stellen.

000

Reiskosten worden weer hoofdelijk omgeslagen, waarbij man en vrouw als één persoon worden gerekend. Deze kosten van hoofdelijke omslag mogen echter voor niemand een bezwaar zijn het congres te bezoeken. Ieder, die in staat is meer bij te dragen dan de hoofdelijke omslag wordt opgewekt dit zoveel mogelijk te doen. Ook bijdragen van hen die niet in staat zijn het congres te bezoeken zijn welkom en zij kunnen deze afdragen aan onze penningmeester.

000

Logies: hierin wordt voorzien door onderbrenging bij kameraden, voor zover men zich hiervoor heeft opgegeven.

000

Van het Landelijk Comité:

Opnieuw staat onze Federatie aan de vooravond van een landelijk congres, ditmaal wederom in Groningen te houden, ter bespreking van allerlei organisatorische en van meer diepgaande problemen, betreffende ons werk in de nabije toekomst.

Naast het huishoudelijke gedeelte staat thans ook een inleiding met discussie op het programma, iets wat op onze vorige congressen als een gemis werd gevoeld, waaraan thans tegemoet is gekomen en waarvan wij hopen en vertrouwen dat het tot beter begrip van onze taak in het grote geheel van het maatschappelijk gebeuren en tot diepere bezinning zal mogen leiden.

Het kan en mag niet verheeld worden dat ons werk -en dan vooral de belangstelling voor ons werk buiten eigen kring- in het huidige tijdsbestek van plat-materialisme en grenzeloos egoïsme in de zin van "na ons de zondvloed", buitengewoon moeilijk is en dat de voortzetting van onze taak een grote dosis van idealisme en zelfoverwinning vereist, teneinde niet zelf in deze verderfelijke maalstroom te worden meegesleurd. Dat er ook onder onze eigen kameraden zijn, die de moed wel eens laten zakken en zichzelf vertwijfeld afvragen of het werkelijk allemaal nog wel zin heeft en menen dat al ons werk nog maar tijd- en energieverspilling betekent, is zeker niet verwonderlijk, maar het maakt ons werk zeker niet gemakkelijker.

In mijn inleidende beschouwing aan het begin van deze beschrijvingsbrief heb ik echter reeds uitvoerig over dit probleem mijn mening gezegd, zodat ik hierop thans niet verder zal ingaan. Wel lijkt het me goed er op te wijzen dat het geenszins mijn bedoeling is van pessimisme te getuigen aangaande de mogelijkheden en realiseerbaarheid van onze ideeën.

Een niet te ontkennen feit is echter dat genoemde omstandigheden ook op ons werk hun stempel hebben gedrukt en dat sinds ons vorig congres van februari 1959 van grote activiteiten helaas niet veel terecht is gekomen, ondanks herhaaldelijke pogingen.

Ik denk dan aan de oproep van het L.C. tot medewerking, daartoe besloten in een speciale bijeenkomst van L.C., Redactie, Administratie en Drukker op 10 april 1960 te Amsterdam, om over het gehele land een aantal lezersconferenties te organiseren, teneinde allerlei vraagstukken rond "Recht voor Allen" te bespreken, die toen reeds, in 1960, om een oplossing vroegen. Conferenties waar de lezers hun invloed zouden kunnen doen gelden wat de inhoud en de verdere gang van zaken betreft. Slechts in enkele plaatsen kwam een dergelijke conferentie tot stand, welke dan bovendien nog door gebrek aan belangstelling en medeleven niet tot hun recht kwamen. Over 't algemeen echter werd of niet gereageerd, of meegedeeld dat men hierin geen perspectief zag, zodat het in vele plaatsen, waar het L.C. meende mogelijkheden te zien, niet tot organisatie van een dergelijke conferentie kwam.

Ik denk verder aan het genomen congresbesluit in 1959 betreffende de aantrekking van meer medewerking voor de krant en de werkzaamheden bij de ordening en catalogisering van ons anarchistisch archief. Ondanks lofwaardige pogingen van een enkeling is van een uitvoering van dit besluit weinig of niets terechtgekomen. In oktober 1959 is in een speciaal hieraan bestede vergadering in Amsterdam nog getracht hierin verandering ten goede te bewerkstelligen, resultaat heeft dit echter uiteindelijk niet gehad, waarbij ik mij in dit verslag onthoud van een uitspraak over de oorzaken, doch mij slechts beperk met het vaststellen van het naakte feit.

Een suggestie in één der L.C.-vergaderingen (notulen 8-4-1960) of het niet mogelijk en wenselijk zou zijn ons Anarchistisch Archief onder te brengen bij het Intern. Instituut voor Sociale Geschiedenis te Amsterdam werd voorlopig van de hand gewezen. Ook al ontbreekt ordening en cata-

logisering, een feit is dat waardevolle anarchistische literatuur, waarover we de vrije beschikking houden, toch bewaard blijft en niet verloren gaat of in handen komt van hoge prijzen vragende antiquairs. Het blijft echter een dringende behoefte om hierin zo spoedig mogelijk te voorzien. In de notulen van 18-12-1959 heb ik er reeds op gewezen dat mij in gesprekken met anderen is gebleken dat de thans bestaande toestand van het archief zeker niet stimulerend werkt op eventueel toekomstige schenkers van lectuur, omdat deze zich blijkbaar moeilijk aan de indruk kunnen onttrekken dat er geen nuttig gebruik van zal worden gemaakt zolang het archief ongeordend is.

000

In samenwerking met andere groepen en organisaties werd echter nog wél iets tot stand gebracht. En dan wil ik in de allereerste plaats de F.D.N.-herdenking in november 1959 in de herinnering terugroepen. Een prachtig geslaagde landelijke bijeenkomst, welke zeker niet in het minst aan het initiatief uit onze kring en de medewerking bij de daadwerkelijke voorbereiding, tot stand kwam.

Verder diverse OCV-bulletins, waaraan door onze mensen eveneens actief werd medegewerkt, alsmede de openbare vergadering door het OCV georganiseerd in februari 1960 naar aanleiding van de jaarlijkse herdenking van de februari-staking tijdens de duitse bezetting.

000

Onze samenwerking in de O.C.V.: Onafhankelijke Commissie v.Vredeswerk:
Kon ik in mijn vorige beschrijvingsbrief van februari 1959 een optimistisch geluid laten horen over onze samenwerking in de OCV en de hoop en verwachting uitspreken dat van deze samenwerking in de toekomst nog veel goeds kon worden verwacht, sindsdien is er echter nogal wat veranderd, naar mijn mening echter niet ten goede.

In de periode, voorafgaand aan genoemd verslag was de samenwerking voortreffelijk en dit resulteerde dan ook in een levendige activiteit, zonder dat ik zou willen beweren dat er niet meer had kunnen worden gedaan. Weliswaar bestonden er nogal wat wrijvingspunten, speciaal bij de christelijke groeperingen, die in het verleden ook wel eens moeilijkheden hadden gegeven, maar men wist de nodige verdraagzaamheid op te brengen over deze moeilijkheden heen te stappen. Echter sluimerend, zonder elk ogenblik bewust aan de dag tredend, bleven deze kwetspunten bestaan met het gevaar dat zij bij de één of andere gebeurtenis weer in alle hevigheid aan de oppervlakte zouden komen. Een dergelijke gebeurtenis deed zich voor in de reeds eerder genoemde februarivergadering te Amsterdam, georganiseerd door de OCV, waar de redevoering van Toon v.d.Berg (OVV) voor de Buskes (Kerk en Vrede), die na T.vd Berg eveneens op deze vergadering het woord zou voeren, aanleiding werd onder protest de vergadering te verlaten. Over deze houding van ds. Buskes wil ik hier alleen vaststellen dat deze door de vergadering, alsmede in OCV-kringen algemeen werd afgekeurd en uit een oogpunt van verdraagzaamheid allesbehalve gewaardeerd.

Dit 'incident' werd echter de prélude van het opnieuw aan de oppervlakte treden van oud zeer in de OCV-samenwerking. Kerk en Vrede meende thans opnieuw een oude kwestie in het OCV aan de orde te moeten stellen wat betreft de mogelijkheid van medewerking van die organisaties, welke geen specifieke vredesorganisaties waren, zoals het OVV en De Vrije Gedachte en eigenlijk ook de Federatie van Vrije Socialistten. K.en Vr. deelde mede alleen nog met OVV en Vrije Gedachte te kunnen samenwerken, indien deze organisaties binnen het raam van hun eigen organen een vredes-commissie in het leven zouden roepen, welke commissie dan bij het OCV zou kunnen zijn aangesloten. Eigenaardig genoeg werd dit echter van onze Federatie niet verlangd, iets wat ik nooit goed heb kunnen verklaren. Dergelijke vredescommissies bestonden ook reeds bij de Quakers en de Doopsgezinden.

Men groot aantal vergaderingen met eindeloze, nutteloze besprekingen om weer tot elkaar te komen waren het gevolg, echter zonder resultaat, aangezien bedoelde organisaties het onmogelijk achtten een dergelijke commissie binnen hun organen in het leven te roepen en er bovendien ook het nut niet van konden inzien. De kwestie kwam tenslotte zo ver dat K.en Vr. als uiterste consequentie stelde: De OVB er uit of anders trekken wij ons terug. Daar echter de overige organisaties van mening waren niet het recht te hebben het OVB verdere medewerking te ontzeggen, o.m. ook op grond van het feit dat ze een bepaalde, niet onbelangrijke groep in het OCV vertegenwoordigde, trok K.en Vr. hieruit de consequentie en trok zich terug en met haar de Doopsgez. Vredesgroep. Men bleef echter als waarnemer de OCV vergaderingen bezoeken. Het directe gevolg daarvan was dat de oplaag van het OCV-bulletin ongeveer gehalveerd moest worden, hetgeen op de kostprijs voor de andere organisaties natuurlijk een ongunstige invloed had. Dit was echter nog niet onoverkomelijk, maar het meest funeste van deze hele geschiedenis was echter, dat tijdens de maandenlange besprekingen over deze kwestie initiatieven om tot activiteit te komen in het OCV totaal ontbraken, en als ze dan nog aanwezig waren niet tot uitvoering werden gebracht, doch dit aan anderen overliet. Terwijl bv. bij het OCV een voorstel van een onzer mensen berustte voor het organiseren van een landelijke demonstratie tegen oorlog, kwam kort daarna een soortgelijk initiatief uit PSP-kringen, welke ook alle bij het OCV aangesloten organisaties uitnodigde voor een informatieve bespreking over dit punt. De OCV nam toen het betreurenswaardige besluit eerst nog maar eens af te wachten wat hieruit voortkwam in plaats van zelf het initiatief in handen te houden. Het gevolg was dat vele van de bij het OCV aangesloten organisaties mede gingen werken in de nieuwe samenwerking, die toen tot stand kwam. Op deze eerste informatieve vergadering van dit nieuwe comité waren Bart Haan en ondergetekende aanwezig, waarbij door mij de vraag werd gesteld of het in de bedoeling lag van de initiatiefnemers een permanente samenwerking tot stand te brengen, dan wel of het slechts om een incidentele actie zou gaan. Uit het antwoord bleek wel dat als de mogelijkheden er waren het de bedoeling was om tot een permanente samenwerking te komen. Het oorspronkelijke plan werd tijdens deze vergadering wegens het te ver gevorderde seizoen omgebogen tot een plan voor een vredesmars op 1 jan. 1961. Hoewel wij bereid waren met de eerste actie -de 1 jan.-mars- mede te werken, meenden wij toch dat een nieuwe permanente samenwerking op het gebied van de vrede, naast het OCV, onwenselijk was en alleen maar tot versnippering van de toch al weinige vredeskrachten zou leiden. Dit bleek al vrij speedig, toen diegenen die hun beste kracht en al hun vrije tijd tot nu toe aan het werk van de OCV hadden gewijd, dit thans gingen doen voor het nieuwe comité en de OCV blijkbaar plotseling niet meer belangrijk vonden. De toch al bij enkelen aanwezige tendentie in het OCV om maar te liquideren werd er slechts door versterkt, iets waartoe het echter tot op dit moment niet is gekomen. Op de LCvergadering van 25-11-1960 werd deze kwestie besproken en werd besloten voorl. niet permanent a.h. nieuwe comité mede te werken. Wij meenden dat de basis van het nieuwe comité te breed is; waarmee bedoeld wordt dat zolang dit comité zich niet positief uitspreekt tegen elke vorm van oorlog en van oorlogsvoorbereiding en zich alleen richt tegen atoombewapening, het gevaar bestaat dat ook zij mee doen die de oorlog met conventionele wapenen aanvaarden bv. om onze democratische vrijheid en verworvenheden te verdedigen. Indien het nwe comité zich daarentegen wel tegen elke vorm van oorlog en tegen oorlogsvoorbereiding uitspreekt dan is zij overbodig omdat acties dan evengoed door de OCV kunnen worden georganiseerd.

Met opzet heb ik het verloop der gebeurtenissen in en rond de OCV wat uitvoerig uiteengezet met de bedoeling dat het congres zich evt. na mondelinge toelichting kan uitspreken over onze toekomstige houding met betrekking tot samenwerking met andere vredes-organisaties. J. de Roos.

INTERNATIONAAL BEWEGINGSNIEUWS:

Mijn verslag van het Intern. Anarchistisch Congres, gehouden te Londen in 1958, voorkomend in de beschrijvingsbrief van februari 1959, eindigde ik met de conclusie dat ook wij, in de Fed. van Vrije Socialisten, ernstig naar zouden moeten streven de internationale contacten tussen de anarchistische bewegingen over de gehele wereld te verstevigen en uit te breiden. Dat dit in de allereerste plaats gebeurt via het internationale contactlichaam, de C.I.A. te Londen spreekt vanzelf, doch het is eveneens duidelijk dat persoonlijke, rechtstreekse contacten niet mogen en behoeven te worden verwaarloosd.

In de afgelopen twee jaren heb ik dan ook vrij regelmatig in schriftelijk contact gestaan met de C.I.A. en met andere, geestverwante kameraden en groepen binnen en buiten Europa.

Het lijkt mij goed nog even in herinnering te brengen dat uit de besprekingen op het intern. congres in 1958 tot uitdrukking kwam dat men zich de taak van de CIA als volgt voor ogen had:

- 1^e. Het onderhouden en verstevigen van bestaande contacten en daarnaast het leggen van contacten overal in de wereld waar zich mogelijkheden daartoe voordoen;
- 2^e. De uitgave van een bulletin met:
 - a) bewegingsnieuws en actualiteiten;
 - b) uitwisseling van ideeën, opvattingen en ervaringen der diverse bewegingen over problemen zoals anti-militarisme, dienstweigering, opvoedkunde, jeugdproblemen, seksualiteit, economische vraagstukken, enz. enz.

Bedoeling: Vernieuwing en verdieping van onze beginselen, alsmede het leveren van een positieve bijdrage tot beter begrip van elkanders omstandigheden, moeilijkheden en mogelijkheden, om te kunnen komen tot het gemeenschappelijk uitvoeren van gemeenschappelijk vastgestelde taken. Echter, besluiten nemen en besluiten ten uitvoer brengen zijn twee geheel verschillende zaken. De bulletins die in het eerste jaar na het congres verschenen bevatten in hoofdzaak bewegingsnieuws, maar van uitwisseling van gedachten enz. (zie punt 2b) kwam door onvoldoende medewerking nog niet veel terecht. Verschillende kameraden in het CIA-secretariaat waren dan ook van mening dat het uitgeven van een bulletin, hoofdzakelijk gevuld met bewegingsnieuws als inhoud, niet in overeenstemming was met de bedoelingen van de initiatiefnemers op het congres en dat dit ook niet aan de wezenlijke bedoelingen van ons beginsel, nl. verdieping en bezinning op allerlei vraagstukken, beantwoordde. Deze kameraden waren van mening dat het bulletin, als tot op dat moment verschenen, weinig waarde had en dit was voor hen aanleiding tot het beschikbaar stellen van hun taken. Hoewel de CIA-secretaris hun mening deelde bleek hij niettemin bereid het werk voort te zetten en voor de opgevallen plaatsen andere kameraden te zoeken, teneinde alsnog nieuwe pogingen te ondernemen de kameraden, die namens hun bewegingen in Londen tot de uitspraak en vaststelling van de taak der CIA kwamen, aan hun morele verplichtingen te herinneren om de CIA de uitvoering van haar taak mogelijk te maken. Met het vinden van kameraden voor de opengevallen plaatsen slaagde de secretaris spoedig. Een oplossing waaraan wij, zowel als de meeste andere bewegingen accoord zijn gegaan, echter als een tijdelijke oplossing tot een eerstvolgend congres. Mijnerzijds werd daaraan de suggestie gekoppeld een dergelijk congres zo spoedig mogelijk te doen plaats vinden. Inmiddels is in maart 1961 wederom een bulletin verschenen en zijn er plannen in juni a.s. wederom een nummer te laten verschijnen, waarvan men hoopt dat dit dan meer aan de opdracht en verwachtingen zal beantwoorden.

Een ander plan van de engelse kameraden, nl. het eventueel uitgeven van een boek met de geschiedenis der anarchistische bewegingen in de wereld in de 1^e helft der 20^e eeuw, kwam helaas nog niet tot uitvoering.

Onze vriend Smienk heeft zich indertijd de moeite gegeven een vrij uitvoerig verslag hiervoor te schrijven, hetgeen echter thans voor dit doel blijft gereserveerd, in de hoop dat uitvoering van dit plan toch nog eens verwezenlijkt zal kunnen worden.

000

Na mijn bezoek aan het congres in 1959 van onze Duits sprekende geestverwanten, op welk congres werd besloten tot de oprichting van de Bond van Vrije Socialististen en Anarchisten, alsmede tot de uitgave van een gedrukt orgaan, heb ik regelmatig in contact gestaan o.a. met de groepen in Hamburg en Berlijn. De groep Hamburg geeft regelmatig "Information" uit, de groep Berlijn "Befreiung", beiden gestencilde periodieken. Deze beide groepen hadden ook de taak op zich genomen de uitgave van één gezamenlijk gedrukt orgaan voor te bereiden en te verwezenlijken. In die tijd heb ik hen vrij uitvoerig onze ervaringen met onze krant en bepaalde suggesties aan de hand daarvan beschikbaar gesteld met de gedachte dat zij hiervan wellicht gebruik zouden kunnen maken. Als bewijs van sympathie met hun streven werd door het LC een bedrag van DM. 10,- voor het garantiefonds beschikbaar gesteld, hetgeen uit een oogpunt van financiële steun weinig waarde had, doch wat meer bedoeld was als symbolische geste om uitdrukking aan onze gevoelens te geven ten opzichte van hun streven. In de samenwerking tussen ons en deze groepen is wellicht nog vermeldenswaard, dat in "Befreiung" een artikel van kam. Smienk werd gepubliceerd, nl. "Federalisme en Centralisme", vertaald en overgenomen uit "Recht voor Allen", terwijl ik een artikel van mijzelf "Is het Duitse militarisme verslagen?" voor "Information" bewerkte en vertaalde.

000

Met kam. De Smet te Brussel had ik sinds 1958 zo nu en dan contact. Zijn laatste verzoek betrof een verslag en overzicht van de anarch. beweging in Nederland na de 2^e wereldoorlog, bedoeld voor Hem Day die van plan was het WRI-congres in India (dec.1960) te bezoeken. Op dit congres verwachtte hij een aantal Japanse kameraden, aan welke hij graag een overzicht wilde geven van de anarch. bewegingen in West-Europa. Na lezing van het verslag van dit congres in "Vredesactie", waarin gewag wordt gemaakt van moeilijkheden met het gecharterde vliegtuig, vrees ik echter dat het H.Day niet gelukt is het congres te bezoeken.

000

In het najaar 1960 ontmoette ik te Amsterdam een Argentijnse kameraad, op studiereis in Europa, die daarbij van de gelegenheid gebruik maakte om verschillende kameraden in de Europese landen persoonlijk te leren kennen en zich van de toestand der beweging op de hoogte te stellen. Het gesprek, waarbij ook Bart Haan tegenwoordig was, kon slechts van korte duur zijn daar deze kameraad de volgende ochtend weer verder moest doorreizen. Hij beloofde ons echter na zijn terugkeer in Argentinië schriftelijk nog het een en ander te vertellen over de beweging aldaar.

000

Met het Centre International de Recherches sur l'Anarchisme, de CIRA, te Genève, sta ik reeds geruime tijd in verbinding. Dit is een instituut dat zich bezig houdt met de studie van allerlei stromingen in het anarchisme, een archief heeft met uitleenbibliotheek en verder haar bemiddeling verleent bij de levering van anarchistische tijdschriften, literatuur enz. Dit instituut heeft in verschillende West-Europese landen correspondentschappen en enige maanden geleden werd mij gevraagd of ik bereid was een dergelijk correspondentschap voor Holland op mij te nemen, hetgeen door mij is aanvaard.

000